Matkakohteena Bashar al-Assadin Syyria

6.8.2017 6.00

Aeroflotin koneen pyörät purevat Damaskoksen kiitorataa. Lento Moskovan kautta on kestänyt viisi tuntia. Tällaista oli Syyriassa silloin, kun siellä oli vielä suhteellisen rauhallista.

Teksti ja kuvat: EERO SORILA

Lennon laskeutuessa on kello paikallista aikaa yksi aamuyöllä. Passintarkastuksessa ja 20 euroa maksavan Syyrian viisumin hankkimisessa kuluu aikaa oletettua enemmän. Pääsen läpi tarkastuksesta, mutta matkatoverini ei.

Tullitarkastaja ohjaa hänet sivuhuoneeseen kuulusteltavaksi. Minua kielletään tulemasta mukaan. **Veikko Kummila**, 81-vuotias sotaveteraani puhuu vain suomea ja sitäkin hän nimittää puhetaitoaan aliarvioiden saparomäen kieleksi.

Syyrian virallinen kieli on arabia, jonka lisäksi maassa puhutaan kurdia, armeniaa ja 1920-1941 välisestä Ranskan hallitusajasta johtuen myös jonkin verran ranskaa.

Odottelen jännityksen ja hermostuneisuuden vallassa matkakumppaniani takaisin. Ainoa lohtu on tietää yli 30 vuoden yhteisten matkakokemusten perusteella, että Kummila ei hermostu missään tilanteessa.

Aamukolmelta mies palaa rauhallisena kuin viilipytty tullitarkastajan saattamana. Hän kertoo virkailijan tutkineen tarkkaan passin leimoja. Varsinainen syy kahden tunnin pidätykseen jää mysteeriksi kuten monet muutkin asiat Syyriassa.

Syyrian arabitasavallan presidentti, vuonna 1965 syntynyt ja Englannissa koulutettu silmälääkäri **Bashar al-Assad** on toiminut virassaan vuodesta 2000 lähtien. Hänen isänsä **Hafez al-Assad** toimi maan presidenttinä 30 vuotta ja hänen kuolemansa jälkeen valta siirtyi pojalle, mikä edellytti lain muutosta.

Arabisosialistisessa Baath-puolueessa asia ratkaistiin helposti. Pykälä, jonka mukaan presidentin tuli olla vähintään 40-vuotias, muutettiin niin, että presidentin vähimmäisikä laski 34 vuoteen. Bashar al-Assad oli silloin juuri tuon ikäinen. Äänestys takasi maanvyöryvoiton Bashar al-Assadille 97,29 prosentin tuloksella, eikä muita ehdokkaita ollut.

Terminaali on avoinna koko yön, joten meidän ei tarvinnut lähteä vielä tuntemattoman Damaskoksen yöhön. Kun presidentin synnyin- ja nykyinen kotikaupunki kylpisi valossa, matkustaisimme sinne.

Lentoaseman Cham Palace Hotel -ravintolassa tilasimme Coca-Colaa. Sen maksoi 77 Syyrian puntaa tölkiltä eli puolitoista euroa. Vesi solisi suihkulähteessä, ja kuivassa arabimaassa ääni oli suloista korville. Tutkimme Syyrian karttaa ja aurinko teki nousuaan.

Vaihdoin sadan dollarin setelin, että pääsisimme alkuun. Siitä sai 5315 Syyrian puntaa. Kansan linja-autolla selvisimme 20 sentin arvoisella kolikolla per henkilö kymmenen kilometrin matkan Damaskoksen keskustaan.

Lähes kahden miljoonan asukkaan kaupunki oli aamuruuhkassa kuin kiehuva hernekattila. Autoja, skoottereita, polkupyöriä, käsikärryjä, jalankulkijoita, koiria ja kissoja oli kaikkialla. Jokainen kulki omaan suuntaansa täyden kaaoksen keskellä. Aasit ovat vieläkin tärkeitä kulkuneuvoja noin 20 miljoonan asukkaan maassa, mutta ne pysyttelevät enimmäkseen kaupungin laitamilla. Barada-joki syöksyy alas kaupunkia reunustavilta Anti-Libanonin vuorilta tuoden virkistävän tuulahduksen 30 asteen helteessä. Apostoli Paavali matkusti yli 2000 vuotta sitten Damaskokseen kristittyjä vainoamaan, mutta palasikin sieltä kristittynä.

Löysimme majoituksen vanhasta kivitalosta, jossa kahden hengen huone maksoi seitsemän euroa yöltä. Al Hramen Hotellissa asui kansainvälisiä vaeltajia. Retkeilymajalta vaikuttavan hotellin sisäpiha avoimen taivaan alla uhkui itämaista tunnelmaa. Majoituttuamme olimme valmiit Damaskoksen kierrokselle. Otimme taksin, joka vei meidät parilla eurolla näköalapaikalle.

Damaskos on yksi maailman vanhimpia kaupunkeja ja arkeologisten tutkimusten mukaan se asutettiin noin 5000 vuotta ennen Kristusta.

Syyriasta kantautuu päivittäin uutisia kaikkialle maailmaan. Osa kansasta kannattaa Bashar al-Assadia ja osa vastustaa hänen hallintoaan. Yhdistyneiden kansakuntien mukaan tammikuuhun 2013 mennessä noin 60 000 ihmistä on menettänyt henkensä kahakoissa.

Jos elämä jatkuu, al-Assad täyttää 48 vuotta syyskuun 11. päivänä tänä vuonna. Presidentin puoliso on kymmenen vuotta nuorempi Asma, omaa sukua al-Akhras ja heillä on kolme lasta. Perhe asuu tarkoin vartioidussa talossa Damaskoksessa.

Koska talojen rakennusmateriaalina käytetään enimmäkseen betonia ja tiiltä, niin kaupunkinäkymä varsinkin vuoren rinteeltä on yhtä harmaata talomerta ja presidentin perheen taloa on vaikea erottaa. Vain minareetit kohoavat asuintalojen yli. Syyrian väestöstä 74 prosenttia kuuluu islamilaiseen sunni-uskontoon ja 16 prosenttia muihin islamilaisiin ryhmiin. Presidentti kuuluu alaviitti-ryhmään.

Lontoossa syntynyt presidentin puoliso Asma on sunni-uskontoon kuuluvan syyrialaisperheen tytär, jonka isä on sydänlääkäri ja äiti diplomaatti.

Asma ja Bashar tapasivat toisensa heidän opiskellessaan Lontoossa. Tapaamista seurasi salassa pysynyt romanssi. Asma on suorittanut yliopistotutkinnon Lontoon King's Collegessa. Vuoden 2000 joulukuussa Asma muutti Syyriaan avioituakseen presidentti Bashar al-Assadin kanssa. Asma on ollut vaiti nykytilanteesta, mutta kun hänen mielipidettään kysyttiin, hän vastasi englantilaiselle The Times - sanomalehdelle helmikuussa vuosi sitten seuraavasti.

- Presidentti on koko Syyrian presidentti, eikä vain jonkin erillisen ryhmän. Presidentin puolisona kannatan miestäni hänen tehtävässään.

Aika näyttää, miten tälle värikkäälle ja mielenkiintoiselle matkakohteelle käy.

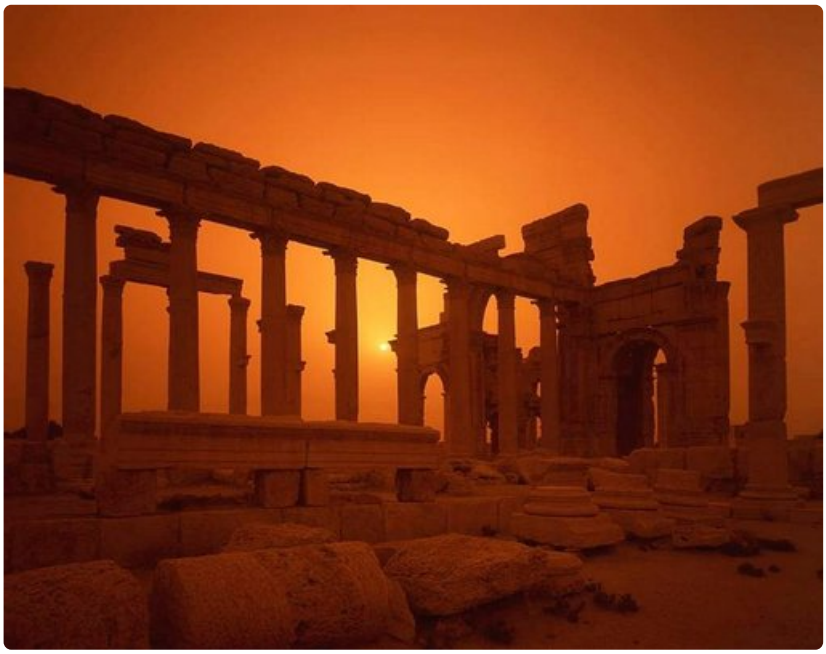

Sorila ja Kummila Damaskoksessa.